

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16CoE/234/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214202052
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3214202052.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti povinnému: A., bytom J. Z. XXX/XX, C. nad C., o vymoženie 1.532,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, zo dňa 30. mája 2014, č.k. 4Er/412/2014-15 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora A. A. O., S. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52 ods. 1-3, § 53 ods. 1,5, § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, s poukazom na zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ako aj na príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie podaným dňa 28.04.2014 domáhal vykonania exekúcie proti povinnému, a to na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-1553/13-LP, ktorý vydal dňa 17.06.2013 rozhodca Z.. F. S., ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 14.09.2013. Predmetným rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu vo výške 1.526,00 eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa z predloženého exekučného zistil, že dňa 02.02.2012 uzatvoril oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom zmluvu, nazvanú ako "Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500009608", na základe ktorej sa oprávnený zaviazal poskytnúť povinnému sumu vo výške 960 eur a povinný sa zaviazal splatiť poskytnutý úver v 36 mesačných splátkach vo výške 54,50 eur v termínoch splatnosti 16. dňa mesiaca. Súd prvého stupňa preskúmal samotnú zmluvu o úvere zo dňa 02.02.2012, ktorá vytvára právny rámec vzťahu medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom a dospel k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačenom formulári) a na vzťah medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Vzhľadom ku skutočnosti, že povinný si neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o revolvingovom úvere, uplatnil si oprávnený svoje nároky v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej Rozhodcovskej zmluvy č. 8500009608 zo dňa 02.02.2012, kde rozhodca bez vypočutia povinného vydal rozhodcovský rozsudok. Preskúmaním predmetnej rozhodcovskej zmluvy vzhliadol súd prvého stupňa v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku. V danom prípade bola voľba rozhodcovského súdu uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcovskej doložky na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže predtým, ako k uzatvoreniu zmluvy o úvere povinný vôbec pristúpil. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd prvého stupňa videl v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto rozhoduje v tomto prípade, je oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej

doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Svoj názor oprel o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravenej zmluve bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Pre účely prípadného nekalého charakteru zmluvnej podmienky hranica ochrany spotrebiteľa vychádza nielen z konkrétneho exemplifikatívneho výpočtu nekalých zmluvných dojednaní (podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), ale tiež zo všeobecného zákazu akéhokoľvek dojednania, ktoré vytvorí v právach a povinnostiach značnú nerovnováhu (podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy). Rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve podľa názoru súdu spĺňa všetky podmienky tak, aby z pohľadu ustanovení § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ako aj z pohľadu Smernice Rady 93/13/EHS, bola kvalifikovaná ako nekalá. Táto doložka je zároveň aj v rozpore s ustanoveniami § 6 ods. 1, § 8 a § 9 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, a teda je neplatná. Táto neplatnosť má formu absolútnej neplatnosti. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere (bod 2. predmetnej zmluvy). Rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto neprijateľnou podmienkou. Ďalej oprávnený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3M Cdo 14/2011. Z hľadiska účinkov rozhodcovskej zmluvy a samotného rozhodcovského konania oprávnený poukázal tiež na to, že spotrebiteľovi poskytuje minimálne rovnaký a v niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práv, ako je tomu pri konaní pred súdom. Rozhodcovská zmluva žiadnu neprijateľnú podmienku neobsahuje, ani sama takouto podmienkou nie je. Poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoE/372/2013 a 1CoE/328/2013. Vzhľadom na vyššie uvedené oprávnený uviedol, že právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci bola daná. Oprávnený navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Oprávnený si súčasne uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 52,48 eur vrátane DPH.

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

V predmetnej veci súd prvého stupňa pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dôsledne preskúmal podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Z citovaného zákonného ustanovenia totiž vyplýva, že v prípade, ak súd zistí rozpor týchto listín so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku teda ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu ale aj to, či na jeho základe možno exekúciu vykonať, teda či nie je tu taká právna úprava, ktorá by bránila vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Na rozdiel od iných exekučných titulov vymenovaných v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, zákon o rozhodcovskom konaní v ustanovení § 45 priznáva exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska hmotného práva.

Možnosť prelomenia materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku je riešená v ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Zákonodarcu jednoznačne uzákonil možnosť pre exekučný súd zastaviť exekúciu (resp. zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak má nedostatky uvedené v § 40 písm. a), b) cit. zákona, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené ustanovenie podľa súdnej praxe umožňuje zastaviť exekúciu, resp. zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj pokiaľ ide o plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp.zn. 5Cdo 230/2011).

Odvolací súd považuje za správny právny názor súdu prvého stupňa, že predmetná Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 02.02.2012 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy, a teda že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak na vzťah účastníkov konania aplikoval príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že v danej veci je za neprimeranú potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 02.02.2012, t. j. v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo formulárovej podobe, ktorú predkladal oprávnený povinnému, nebola individuálne dojednaná, jej obsah povinný ani nemohol ovplyvniť, dopĺňali sa len údaje o povinnom ako meno, bydlisko a dátum narodenia. Veriteľ mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorého sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Odvolací súd je aj napriek námietkam oprávneného rovnakého názoru ako súd prvého stupňa v tom smere, že konanie pred rozhodcovským súdom iniciuje práve veriteľ. Sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej podobe, jednostranne určil, komu, resp. ktorému rozhodcovskému súdu, bude vec predložená. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto odvolací súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka platnom a účinnom v rozhodnom období.

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy odvolací súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre

docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví, ak ide o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu viď aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Predmetný rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitným právnym aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku.

Čo sa týka ustanovenia rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorého mal povinný právo od zmluvy jednostranne odstúpiť, aj bez uvedenia dôvodu, do 14 kalendárnych dní od jej doručenia, odvolací súd uvádza, od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Taktiež odvolací súd poukazuje na to, že za individuálne dohodnutú zmluvu sa nepovažuje zmluva, ktorá bola vopred dodávateľom (veriteľom) naformulovaná a spotrebiteľ jej obsah nemal možnosť ovplyvniť. Rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Uvedené tiež nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde.

Odvolací súd zároveň dodáva, že kto mlčí tam, kde nie je povinný sa vyjadriť, nie je možné toto jeho mlčanie považovať ani za súhlas ani za nesúhlas. Dodávateľ núti spotrebiteľa spotrebiteľskou zmluvou ku konaniu, ktoré nie je povinný vykonať, s cieľom dosiahnutia prejednania veci pred rozhodcovským súdom a obchádzania ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa. Znenie rozhodcovskej zmluvy nemusí odporovať doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). O obchádzanie zákona ide vtedy, ak je právnym úkonom dohodnuté niečo, čo síce nie je so zákonom v priamom rozpore, avšak svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby zákon nebol dodržaný (nálež Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 zo dňa 24.05.1995).

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.